

**ЗДДС в
практиката:
Счетоводители
питат – експерти отговарят**

РС Издателство и
Бизнес Консултации

ЗДДС в практиката: Счетоводители питат - експерти отговарят

ISBN 978-619-7028-89-8

© 2020

Автори: Ели Марова, Елена Илиева, Алиция Профирова, Христо Досев

Президент: Георге Стратон

Генерален Директор: Огнян Благоев

Мениджър Редакционен Отдел: Николета Караджиева

Продуктов мениджър: Жени Димитрова

Изпълнителен Директор: Полина Трифонова

Арт Директор: Кристина Симеонова

Корица: Мирела Велчева

Техническа редакция: Кармен Христова

Обслужване на клиенти: Надежда Александрова

Мобилен: 0877 954 760

e-mail: info@biznesidei.bg

Можете да се запознаете и с други издания, публикувани от РС Издателство и Бизнес консултации на: www.straton.bg

ZDS001

Книгата е актуална към ДВ бр. 79, 08.09.2020 г.

Всички права са запазени. Никаква част от настоящия текст не може да бъде възпроизведена, архивирана или предавана под никаква форма или чрез други механични или електронни средства, фотокопиране, аудио или видео запис, без писменото разрешение на издателя. Авторите и издателите не са отговорни за каквато и да е загуба, причинена на физическо или юридическо лице, което действа или се въздържа от действия, в резултат на прочита на материалите, публикувани в този документ

РС Издателство и Бизнес Консултации

**Начисляване на ДДС във фактура
към английска фирма за закупуване
на мебели, които ще останат
в България**

Въпрос: Българска фирма, регистрирана по ДДС, изработва мебели, които ще са за офиса на друга българска фирма, но самото закупуване ще стане през фирма в Англия, която не е регистрирана по ДДС и е партньор на българската фирма, която ще ползва мебелите. Един вид мястото на изпълнение ще е в България, но ще се платят от английска фирма (нерегистрирана по ДДС). Българската фирма (изработваща мебелите) ще издаде фактура на английската фирма, тъй като тя ще го плати. Но тъй като доставката е в страната (тук в България), това не означава ли, че българската фирма трябва да начисли ДДС, което английската фирма не може да ползва (тя не е регистрирана по ДДС, а и да е пак не може да ползва)? Ако БГ фирма издаде фактура за мебели на английска фирма, които ще са в

България, то нали българската фирма трябва да начисли ДДС, въпреки че издава на английска фирма, тъй като мястото на изпълнение е в България, т.е. имаме едно загубено ДДС?

Отговор на въпроса даде експерт Елена Илиева:

За облагането по ЗДДС на доставките на стоки, които се транспортират, е от съществено значение къде се намира мястото, от което транспортът започва, и мястото, в което транспортът приключва. Ако отправната точка на транспорта е извън територията на България, доставката е с място на изпълнение извън територията на страната и българският ЗДДС е неприложим. За тези доставки данък не се начислява по силата на чл. 86 ал. 3 от ЗДДС, независимо от вида на стоката и качеството на доставчика. Ако отправната точка е на територията на България, мястото на изпълнение на доставката е в страната и за нея се прилагат разпоредбите на ЗДДС. Когато транспортът на такава доставка приключва извън територията на стра-

ната, тя би могла да е облагаема с нулева ставка на данъка, ако са изпълнени условията за наличие на ВОД или износ.

В конкретния случай обаче транспортът на стоката явно започва и завършва на територията на страната, доставката е извън обхвата на освободените доставки по глава четвърта от ЗДДС и съответно е облагаема по общия ред на закона със стандартната ставка от 20%, независимо че получателят по доставката не е установен на територията на страната. За целите на това облагане е без значение дали получателят е регистриран за целите на ДДС -облагането в друга държава, както би било без значение дали получателят – лице, установено на територията на страната, е регистрирано по ЗДДС или не.

За пълнота на изложението бихме желали да споменем, че с промени в ЗДДС в сила от 01.01.2020 г. прагът за задължителна регистрация по чл. 96 от ЗДДС се прилага само за данъчно задължени лица, установени на територията на България. Съгласно новата раз-

поредба на чл. 96, ал. 9 от закона всяко данъчно задължено лице, което не е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки или услуги, различни от тези, по които данъкът е изискуем от получателя, е длъжно да подаде заявление за регистрация по ЗДДС в 7-дневен срок преди датата, на която данъкът за облагаемата доставка на стоки или услуги става изискуем, освен в случаите, в които този закон предвижда задължение за регистрация по чл. 97, 97б и 98. В конкретния случай това означава, че ако английското дружество препродава мебелите на втората българска фирма е длъжно да подаде заявление за регистрация в 7-дневен срок преди датата на данъчното събитие или датата на получаване на авансово плащане (ако има такова преди това). След регистрацията дружеството би могло да ползва данъчен кредит за доставката, получена от Вас, по общите правила на ЗДДС.

Фактуриране на консултантски услуги за италианска фирма, регистрирана по ДДС

Въпрос: Новорегистрирана фирма по ДДС в България сключва договор с италианска фирма, също регистрирана по ДДС, за извършване на консултантска дейност по информационни технологии на техни клиенти в Италия. Какви фактури трябва да издава на италианската фирма - без ДДС ли и какво основание да се вписва? Освен това трябва да издаде фактура за закупено оборудване, което ще се ползва в България, с ДДС ли да е фактурата?

Отговор на въпроса даде експерт Ели Марова:

За всяка отделна доставка следва да се определи мястото на доставка и след това облагането.

Мястото на доставка на консултантските услуги по информационни технологии към данъчно за-

дължено лице от ЕС /с валиден VAT номер/ се определя по чл. 21 ал. 2 от ЗДДС и мястото на доставка е там, където получателят е установил независимата си икономическа дейност, т.е. в Италия.

Когато мястото на доставката е извън страната, доставката не се облага в България на основание чл. 86, ал. 3 от закона.

Доставката с място на изпълнение в ЕС, определено по чл. 21 ал. 2 от ЗДДС се включва във VIES декларацията, а фактурата задължително съдържа текста „обратно начисляване“.

Мястото на доставка на оборудването се определя по чл. 17, ал. 1 или ал. 2 и се определя там, където фактически се предава стоката или там от където започва превозът ѝ. Доставките с място на изпълнение в страната са облагаеми (с изключение на освободените по глава четвърта от закона). Когато стоката не напуска страната, доставката не попада в доставките с нулева ставка, което означава, че трябва да обложите доставката с 20%.

Начисляване на ДДС при префактуриране на ТОЛ такси

Въпрос: При префактуриране на тол такси начислява ли се ДДС?

Отговор на въпроса даде експерт Ели Марова:

В ЗДДС и ППЗДДС не се съдържа текст, регламентиращ префактуриране на стоки и услуги. Има публикувани няколко становища на НАП, които дават насоки за данъчното третиране по ЗДДС на префактуриране на разходи. Според становището на НАП с изх. № 20-00-42/21.02.2014 г., префактурирането на разходи, които не са свързани с основната доставка, е допустимо само и единствено, доколкото отстранява липсата на фактура, издадена на името на действителния потребител на доставяната стока или услуга, като тази липса се дължи на особени стопански или правни отношения. Целта на префактурирането е да се даде възможност на крайния потребител на

стоката или услугата да ползва начисления данъчен кредит за доставката.

В случая при тол таксите няма начислен данък и такова префактуриране не би било оправдано, ако този разход не е свързан с основната доставка.

За да се постигне повече яснота за документирането и облагането в този случай, следва да определите дали съгласно договорът, който налага това префактуриране, Вие се задължавате да поемете този разход или не.

В случай че този разход е предварително договорен, тогава за Вас ще важи правилото на чл. 26, ал. 2 и ал. 3 от закона и платената такса ще се включи в данъчната основа на основната доставка с начисляване на 20% ДДС.

В случай че този разход не е част от основната доставка, няма да е обосновано такова префактуриране. Съгласно чл. 26, ал. 5, т. 4 от закона, данъчната основа не включва сумите, платени на доставчика за покриване на разхо-

дите, направени от името и за сметка на получателя, когато тези суми са посочени изрично в счетоводството на доставчика; доставчикът трябва да разполага с доказателства за действителния размер на сумите и няма право на данъчен кредит по отношение на данъка, който може да е станал дължим при извършването на разходите.

За разходооправдателен документ, следва да издадете документ, съдържащ реквизитите по чл. 6, ал. 1 от Закона за счетоводството. Документът не подлежи на отразяване в данъчните регистри и не поражда никакви задължения по ЗДДС.

Следене на оборот за регистрация по ЗДДС за лице, извършващо дропшипинг

Въпрос: Физическо лице извършва дропшипинг търговия. Закупува стоки от Китай и ги изпраща директно към САЩ на други ФЛ,

без стоките да идват в България. Следва ли ФЛ да следи оборота за задължителна регистрация в България? Или по-скоро следва да се следят законите в САЩ, защото все пак ДДС и мито се плаща, като се внесат стоките?

Отговор на въпроса даде експерт Ели Марова:

Съгласно българското законодателство, мястото на изпълнение на доставка на стока, която се изпраща, се определя съгласно чл. 17, ал. 2 от закона и е там, откъдето е местонахождението на стоката, към момента, в който се изпраща или започва превозът и към получателя.

След като стоките тръгват от Китай без да пристигат в България, мястото на доставка е извън страната.

Когато мястото на доставка е извън страната, доставката не е облагаема и не се включва в оборота за регистрация по чл. 96 от ЗДДС.

Ако получавате други услуги /хостинг, транспорт, представителство и др./, при които мястото на доставка се определя в страната, доставчикът е данъчно задължено лице, неустановено в страната и доставката е облагаема, съгласно чл. 97а, ал. 1 от закона ще подлежите на специалната регистрация по ЗДДС.

Фактуриране на продажба на ударен автомобил

Въпрос: Българска фирма А, регистриран дилър по чл. 143 от ЗДДС, с регистрация по ДДС, купува автомобил на цена 5800.00 лв. по чл. 143 от друг регистриран български дилър - Б - с цел продажба на същия автомобил. Преди да се направи сделката по продажба автомобилът е ударен и българската фирма А продава автомобила на цена 3911.66 лв. на гръцки гражданин с регистрация по ДДС в Гърция, която цена е по-ниска от стойността на покупката на същия автомобил. Има ли право фирма А да издаде

фактура за продажба по чл. 143 или продажбата на автомобила трябва да мине по общия ред?

Отговор на въпроса даде експерт Ели Марова:

След като купувате употребяван автомобил от дилър, прилагащ облагането на маржа на цената, тогава условията на чл. 143 от ЗДДС са изпълнени и следва да приложите режима на маржа при последващата доставка. Данъчната основа на тази доставка ще се определи по чл. 145 от закона.

Ако продажната цена е по-ниска от сумата, която е платена за автомобила, няма забрана да прилагате този режим на маржа. Има обаче ограничение в чл. 154, ал. 2 данъчната основа да не е отрицателна величина. В случая при начисляването на данъка с протокол по чл. 90 от ППЗДДС, следва да вземете предвид само положителните разлики между продажната цена на доставената стока и покупната цена на всяка доставка. Отрицателната разлика от тази кон-

кретна доставка не трябва да се отразява в протокола.

Разбира се, имате право да приложите и общия ред на закона, съгласно чл. 151 от закона, но това не е задължение, а Ваше право. Ако не желаете да прилагате общия ред, прилагате облагането на маржа на цената.

Прехвърляне на строителна техника от словенско дружество майка на клон у нас

Въпрос: Словенско дружество, регистрирано за целите на ДДС в Словения и с основна дейност строителство, ремонт и поддържане на водопроводи, газопроводи и канализации, има регистриран клон в България, който има регистрация по ЗДДС. Дружеството майка притежава строителна техника, която е прехвърлило временно на клона. Клонът от своя страна отдава тази техника под наем на дружество от ЕС, което

извършва строително-монтажни работи на територията на България. С какъв документ трябва да се удостовери преотстъпването на техниката от дружеството майка към клона (трябва ли да се издава фактура, или може да е вътрешен документ)? Съответно намира ли отражение записването на преотстъпената техника в счетоводството на клона? Предвид, че получателят на фактурата за наем на строителната техника е дружество, регистрирано за целите на ЗДДС, в друга държава членка, при издаването на фактурата за преотдаване под наем на тази техника, трябва ли да се начислява ДДС (предвид разпоредбите на ЗДДС съгласно чл. 21, ал. 4, т. 1), тъй като обектът, по който се работи, е недвижим имот, находящ се на територията на Република България?

Отговор на въпроса даде експерт Ели Марова:

Съгласно чл. 3, ал. 3 от ППЗДДС за доставките на стоки между лице, установено на територията на държава членка, и негови клонове или

структурни звена, установени на територията на страната, както и доставките на стоки между лице, установено на територията на страната, и негови клонове или структурни звена, установени на територията на друга държава членка, се прилагат общите правила на закона, регламентиращи режима на доставките. Това означава, че всички доставки между дружеството майка от Словения и клонът в България се прилагат правилата за доставки за целите на ЗДДС.

Тъй като става дума за временно предоставяне на строителна техника, следва да установите дали това предоставяне отговаря на условията на възмездна доставка или не. Член 13, ал. 4, т. 9 определя, че няма ВОП при получаването на стоки, изпратени или транспортирани от територията на друга държава членка до територията на страната, с цел същите стоки да бъдат използвани за извършване на услуги на територията на страната, при условие че след извършване на услугите стоките се връщат на изпращача на територията на другата държава членка. В този случай документирането следва

да се извърши по реда на чл. 123, ал. 2 от закона и чл. 121, ал. 8 от ППЗДДС.

Що се отнася услугата, която българският клон предоставя на дружество от ЕС, тъй като става въпрос за наем на преносима техника, считам че нормата на чл. 21, ал. 4, т. 1 от ЗДДС не се отнася за тази доставка.

В закона е предвиден специфичен режим при доставките на наем на превозни средства. За останалата техника трябва да се приложат общите норми на закона. Чл. 21 ал. 2 от ЗДДС определя, че мястото на изпълнение при доставка на услуга, когато получателят е данъчно задължено лице, е мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност. Но когато тези услуги се предоставят на постоянен обект, който се намира на място, различно от мястото, където получателят е установил независимата си икономическа дейност, то мястото на изпълнение е мястото, където се намира този обект. В този смисъл, следва да определите дали клиентът Ви има постоянен обект в България и дали доставката на техниката е свързана с този обект.

Съгласно §1, т. 10 от ДР на ЗДДС “Постоянен обект” е търговско представителство, клон, офис, кантора, ателие, завод, работилница (фабрика), магазин, склад за търговия, сервиз, монтажнен обект, строителна площадка, мина, кариера, сонда, петролен или газов кладенец, извор или други подобни, целящи извличане на природни ресурси, определено помещение (собствено, наето или ползвано на друго основание) или друго място, чрез което едно лице извършва цялостно или частично икономическа дейност на територията на една страна. Тази дефиниция на „постоянен обект“, съобразявайки се с практиката на съда на ЕС, следва да се разбира като дейност, която притежава известни характеристики на дълготрайност и структура, която е адекватна по отношение на човешките и техническите ресурси за целите на независимо предоставяне на съответните услуги. Ако получателят на услугата отговаря на тези условия за минимална степен на постоянност, минимален размер и постоянна наличност на човешки и технически ресурси, тогава мястото на доставката - отдаване под наем на строителна техника, ще се определи по чл. 21

ал. 2 от ЗДДС изречение второ и ще е в страната, където е този обект. Когато една доставка е с място на изпълнение в страната, тя е облагаема /с изключение на освободените/ и данъкът е изискуем от доставчика на облагаемата услуга, съгласно чл. 82, ал. 1 от закона. Това означава, че при тези условия следва да начислите 20% ДДС.

Регистриране по ЗДДС за българска фирма, препродаваща стоки от трети страни

Въпрос: Българско юридическо лице (нерегистрирано по ЗДДС) търгува със стоки - специализирано оборудване и екипировка. Закупува стоките от Китай, Израел или друга страна извън ЕС с фактура. Обикновено ги транспортира до Сингапур, където се намира централният склад и от там ги продава с фактура на фирми извън ЕС - Индонезия, Дубай. Стоката не пристига в България в никой от случаите. За тези сделки не трупат